

Mathijs Bouman

Zweedse topeconoom rekent ons voor: doe niet te voorzichtig met die CO₂-belasting

CO₂-belasting: Lessen van Per Krusell

<p>1</p> <p>'Te hoge' CO₂-belasting doet minder schade dan 'te lage'</p> 	<p>2</p> <p>Subsidiëren schone energie is minder effectief dan belasten fossiel</p> 	<p>3</p> <p>Belasting moet vooral gebruik van kolen terugdringen</p> 	<p>4</p> <p>Vrijstellen ontwikkelingslanden kost ons meer dan het hen oplevert</p>
---	---	--	--

Alle economen van Europa verzamelden zich vorige week in Rotterdam. De maastad was tussen 24 en 28 augustus de trotse gastheer van het vijfendertigste jaarcongres van de European Economic Association (EEA), waar de beste onderzoekers van Europa hun nieuwste resultaten presenteerden.

Jammer alleen dat er niemand naar Rotterdam kwam, door corona bleven de economen thuis. Het jaarcongres werd virtueel afgewikkeld. Jammer, want zoveel economen bij elkaar op de Erasmus Universiteit is echt iets wat Nederland mee had moeten maken. Ik ben er bij een aantal geweest en ja, het is bijzonder.

Voor de economen zelf is het ook jammer. Want een van de onderzoeken die virtueel werden gepresenteerd, toonde aan dat — oh, ironie — het aantal keer dat andere economen commentaar gaven op een tijdens een congres gepresenteerd onderzoek, positief gecorreleerd is met de uiteindelijke kwaliteit van de publicatie. In mensentaal: dit soort congressen hebben zin.

Maar dat is niet waarom ik u lastig val met een virtueel congres van ruim een week geleden. De reden daarvoor is de openingsrede die de president van de EEA hield. Via zijn computer, vanuit z'n werkkamer in Zweeden praatte Per Krusell ons bij over

zijn onderzoek naar CO₂-belasting. Krusell is een zeer gerenommeerd econoom die naam maakte met het modelleren van inkomens- en vermogensongelijkheid.

Maar tegenwoordig bouwt Krusell ook modellen waarmee hij de gevolgen van klimaatbeleid kan berekenen. Het zijn zogenoemde Integrated Assessment Models, waarin economische, sociologische en klimatologische verbanden worden gecombineerd. Wat doet een mondiale CO₂-belasting met de uitstoot, en is dat genoeg om opwarming van meer dan anderhalve graad te voorkomen? Dat soort vragen proberen deze modellen te beantwoorden.

De Nederlandse politiek worstelt momenteel met de CO₂-belasting voor industrie en energiesector die het kabinet beloofde in te voeren. Die heffing gaat wat later bijten dan afgesproken. Vanwege de coronacrisis krijgen de grootste vervuilers meer 'dispensatierechten'. Een 'voorzichtige start' noemt men dat. De milieubeweging en ook MVO Nederland, een netwerk van duurzame ondernemers, waren *not amused*.

In de modellen van Krusell zijn dit soort muizenissen niet meer dan een afrondingsfoutje. Voor het mondiale klimaatprobleem maakt het echt niet uit of Nederland midden in een coronacrisis, of pas een paar jaar later de heffing invoert. Het gaat Krusell om veel grotere bewegingen: hij analyseert mondiale CO₂-belastingen, en hun effect op economie en klimaat tot diep in de volgende eeuw.

Wat leren we daarvan? Best veel. Bijvoorbeeld dat beleidsmakers niet bang moeten zijn om een hoog tarief op elke ton CO₂ te zetten. Uit de analyse blijkt dat een heffing die bij nader inzien te hoog is geweest (dus

onnodige schade aan de industrie heeft aangebracht), veel minder erg is dan een heffing die bij nader inzien te laag is geweest om de klimaatdoelstellingen te halen. Wie bang is voor beleidsfouten, kan dus beter maar voor een hoog tarief kiezen.

Een andere belangrijke conclusie: subsidies op duurzame energie werken veel minder goed dan belastingen op fossiele bronnen. Met groene energie goedkoop maken gaan we het klimaat niet redden, stelt Krusell. Alleen als fossiel veel duurder wordt krijgen we de zaak aan het schuiven. Daarbij moet vooral kolen veel duurder worden. Dat is belangrijker dan terugdringen van olie en gas.

Hoe mondiaal moet die CO₂-heffing zijn? Alle landen moeten meedoen. Ook India en landen in Afrika, die volgens sommigen vrijstelling zouden moeten krijgen vanwege de noodzakelijke welvaarts-groei daar. Krusell laat zien dat de opbrengst van zo'n vrijstelling voor deze landen veel geringer is dan de kosten die andere landen extra moeten maken om de opwarming binnen de perken te houden. Rijke landen kunnen arme landen dus beter financieel compenseren dan een vrijstelling verlenen.

Dit zijn belangrijke conclusies die zowel de nationale als internationale discussie over CO₂-beprijzing zouden moeten beïnvloeden. Ik had ze alleen liever gehoord in een volgepakte universiteits aula in Rotterdam.

Wie bang is voor beleidsfouten, kan maar beter voor een hoog tarief kiezen

Mathijs Bouman is macro-econoom en columnist.
Reageren? columnist@fd.nl